

Εγχειρίδιο Καλών Πρακτικών

Tourism Resilience Education in Digital Security

Co-funded by
the European Union

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	2
ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ.....	3
ΚΑΛΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΑΝΑ ΧΩΡΑ.....	4
3.1 Σύνθεση: Οι πιο σχετικές και μεταβιβάσιμες πρακτικές	8
3.2 Σύνθεση μεταξύ χωρών: Βασικές καλές πρακτικές στα TREADS ανά χώρα.....	9
3.3 Συστάσεις για εφαρμογή.....	12
ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΕΕΚ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΣΤΟΝ ΚΥΒΕΡΝΟΧΩΡΟ ΑΝΑ ΧΩΡΑ	13
4.1 Σλοβενία	13
4.2 Ελλάδα	14
4.3 Ισπανία.....	15
4.4 Ιταλία.....	17
ΕΠΪΛΟΓΟΣ.....	21

ΚΑΤΆΛΟΓΟΣ ΕΙΚΌΝΩΝ

Η ταχεία ψηφιοποίηση του τομέα του τουρισμού και της φιλοξενίας φέρνει σημαντικές ευκαιρίες παράλληλα με την κλιμάκωση των κινδύνων στον κυβερνοχώρο. Η οικοδόμηση ανθεκτικότητας έναντι αυτών των ψηφιακών απειλών απαιτεί ένα ενημερωμένο μείγμα δεξιοτήτων για εκπαιδευτές ΕΕΚ, φοιτητές, ΜΜΕ και επαγγελματίες του τουρισμού. Το έργο TREADS ανταποκρίνεται επιλέγοντας και προωθώντας πρακτικές που ενισχύουν την ψηφιακή ευαισθητοποίηση, την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο και την ποιότητα στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (ΕΕΚ), άμεσα ευθυγραμμισμένες με τις ανάγκες της αγοράς και του κλάδου.

Αυτό το εγχειρίδιο αποστάζει και αναλύει τις πιο αποτελεσματικές καλές πρακτικές όσον αφορά Α) Τη διοργάνωση εκδηλώσεων και δραστηριοτήτων, σε επίπεδο χώρας με στόχο την ευαισθητοποίηση σχετικά με την ΕΕΚ, Β) Την εφαρμογή του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Αναφοράς για τη Διασφάλιση της Ποιότητας στην Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση (EQAVET) και Γ) Εργαλείων, συμπεριλαμβανομένων των ψηφιακών, και άλλων πρακτικών για την επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών/εκπαιδευτών που προσδιορίζονται μέσω των ΠΕ2/A2 και ΠΕ2/A3, εστιάζοντας στη συνάφεια, τη δυνατότητα εφαρμογής και μεταφοράς τους σε όλες τις χώρες εταίρους (Ελλάδα, Ισπανία, Ιταλία, Σλοβενία). Σκοπός του είναι να παρέχει μια πρακτική και διορατική πηγή για τους παρόχους ΕΕΚ, τους εκπαιδευτικούς και τους ενδιαφερόμενους φορείς που επικεντρώνονται στην ενίσχυση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στον τουριστικό τομέα. Μοιράζοντας αποδεδειγμένες στρατηγικές για την προώθηση της ΕΕΚ, το εγχειρίδιο υποστηρίζει τις προσπάθειες για την ενίσχυση των εγγραφών, την ενίσχυση της συνάφειας του προγράμματος σπουδών και τη δημιουργία ισχυρότερων δεσμών μεταξύ της εκπαίδευσης και του κλάδου. Καθώς ο τουριστικός τομέας εξαρτάται όλο και περισσότερο από τις ψηφιακές τεχνολογίες, ο εξοπλισμός των μελλοντικών επαγγελματιών με δεξιότητες αναγνώρισης και διαχείρισης ψηφιακών κινδύνων είναι απαραίτητος. Αυτή η συνδυασμένη προσέγγιση διασφαλίζει ότι το εργατικό δυναμικό δεν είναι μόνο εξειδικευμένο στον τουρισμό αλλά και έτοιμο να συμβάλει σε ένα ανθεκτικό και ασφαλές ψηφιακό περιβάλλον.

Η μεθοδολογία που εφαρμόστηκε στα WP2/A2 και WP2/A3 περιλάμβανε:

Εντοπισμός εθνικών καλών πρακτικών, με πρωτοβουλία των εταίρων, για τον ψηφιακό μετασχηματισμό της ΕΕΚ, την ευαισθητοποίηση και την επαγγελματική ανάπτυξη.

Επικύρωση των προσεγγίσεων ως αποτελεσματικών και μεταβιβάσιμων, με ιδιαίτερη έμφαση στο Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς Διασφάλισης Ποιότητας για την Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση (EQAVET).

Έμφαση σε ψηφιακά εργαλεία, πρακτικές εκδηλώσεις και στρατηγικές για την υποστήριξη τόσο των εκπαιδευτών όσο και των εκπαιδευόμενων.

Επιλογή πρακτικών με βάση την ευθυγράμμισή τους με τους στόχους του TREADS: δημιουργία ψηφιακά αναβαθμισμένων, ανθεκτικών εμπειρογνομών στον τουρισμό, οι οποίοι έχουν επίγνωση των ψηφιακών κινδύνων και είναι ικανοί να υιοθετήσουν μέτρα μετριασμού.

1. Εκδηλώσεις Ευαισθητοποίησης & Τομεακή Συμμετοχή

- Τα κέντρα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης διοργανώνουν εκδηλώσεις ενημέρωσης (ημέρες ανοιχτών θυρών, διαγωνισμούς ψηφιακών δεξιοτήτων, εκθέσεις εργασίας) σε συνεργασία με την τοπική τουριστική βιομηχανία και επαγγελματικούς συλλόγους.
- Συμμετοχή σε εθνικές και ευρωπαϊκές εκστρατείες και έργα ψηφιοποίησης του τομέα.

•Μεταφορά γνώσεων

- Η διασταυρούμενη προώθηση με τη βιομηχανία και οι τακτικοί διαγωνισμοί με θέμα τον κλάδο προσελκύουν νέα talenta σε ολόκληρο τον τομέα.

2. Διασφάλιση Ποιότητας και EQAVET

- Συστηματική υιοθέτηση δεικτών EQAVET για την αξιολόγηση, τη συγκριτική αξιολόγηση και τη βελτίωση της ποιότητας των προγραμμάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης.
- Συνεργασία με περιφερειακούς φορείς κατάρτισης και τακτική χρήση των σχολίων των αποφοίτων και των εργοδοτών.

•Μεταφορά γνώσεων

- Οι τυποποιημένοι δείκτες και οι βρόχοι ανατροφοδότησης εργοδοτών/ενδιαφερομένων διασφαλίζουν τη συνεχή βελτίωση παντού.

3. Ψηφιακά Εργαλεία και Επαγγελματική Ανάπτυξη

- Ενεργή χρήση πλατφορμών ηλεκτρονικής μάθησης τόσο για εκπαιδευτές όσο και για εκπαιδευόμενους.
- Εργαστήρια και ενότητες μικτής μάθησης που προωθούν τις ψηφιακές δεξιότητες, με αυξανόμενη τάση ενσωμάτωσης της ψηφιοποίησης στην διδακτική πρακτική.

•Μεταφορά γνώσεων

- Όλα τα κέντρα μπορούν να προσφέρουν εργαστήρια ψηφιακών δεξιοτήτων και μικτή μάθηση, ανεξάρτητα από τους φυσικούς πόρους.

4. Κυβερνοασφάλεια και ψηφιακή ανθεκτικότητα

- Τα μαθήματα ηλεκτρονικής μάθησης για την κυβερνοασφάλεια είναι υποχρεωτικά για τους εκπαιδευτές και προωθούνται ενεργά μεταξύ των μαθητών για την ευαισθητοποίηση και την επάρκεια στην ψηφιακή ασφάλεια.
- Η προστασία δεδομένων, η χρήση ψηφιακών εργαλείων και το περιεχόμενο κυβερνοασφάλειας ενσωματώνονται στα προγράμματα σπουδών ΕΕΚ, ώστε να διασφαλιστεί ότι οι μαθητές αναπτύσσουν βασικές δεξιότητες για τη διαχείριση των ψηφιακών κινδύνων στον τουριστικό τομέα.

•Μεταφορά γνώσεων

- Οι ενότητες που βασίζονται στην εργασία μπορούν να ενσωματωθούν στα περισσότερα προγράμματα σπουδών ΕΕΚ.

1. Ευαισθητοποίηση & Συμμετοχή

- Διοργάνωση εθνικών και περιφερειακών εκθέσεων ΕΕΚ, Ημερών Καριέρας, Ημερών Ανοιχτών Πορτών και εργαστηρίων, συχνά σε συνεργασία με κλαδικά επιμελητήρια (π.χ. Ξενοδοχειακό Επιμελητήριο Ελλάδος).
- Προώθηση μέσω των μέσων ενημέρωσης (παραδοσιακών και κοινωνικών), συμπεριλαμβανομένων ιστοριών επιτυχίας αποφοίτων και κοινοποίηση των αποτελεσμάτων των έργων.
- Συμμετοχή σε ευρωπαϊκούς και εθνικούς διαγωνισμούς δεξιοτήτων και σε πολλαπλασιαστικές εκδηλώσεις Erasmus+..

•Μεταφορά γνώσεων

- Όλοι οι εταίροι μπορούν να αναπαράγουν εκθέσεις, ημέρες ανοιχτών θυρών και διαγωνισμούς για να ενισχύσουν την ελκυστικότητα της ΕΕΚ και να δημιουργήσουν τομεακή εμπλοκή.

2. Διασφάλιση Ποιότητας & Συνεχής Βελτίωση

- Εφαρμογή του EQAVET, με σαφείς δείκτες ποιότητας, αυτοαξιολόγηση και τακτικές αξιολογήσεις προγραμμάτων.
- Συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών (εργοδότες, φοιτητές, υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής) στις ενημερώσεις των προγραμμάτων σπουδών και στους κύκλους ανατροφοδότησης.

•Μεταφορά γνώσεων

- Οι ετήσιες εκθέσεις αυτοαξιολόγησης και οι διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη είναι προσεγγίσεις χαμηλού κόστους και υψηλού αντίκτυπου για όλα τα κέντρα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης.

3. Ψηφιακά Εργαλεία για την Ανάπτυξη Εκπαιδευτών

- Ευρεία χρήση πλατφορμών LMS (Open eClass, Moodle, Google Classroom) και ψηφιακή διαχείριση μαθημάτων.
- Συμμετοχή σε εκπαίδευση ψηφιακού μάρκετινγκ, διαδικτυακά σεμινάρια και διαδικτυακές κοινότητες.
- Χρήση διαδικτυακών εργαλείων συνεργασίας (Teams, Slack) και VR/AR για καθηλωτικές πρακτικές εμπειρίες.

•Μεταφορά γνώσεων

- Τα ασύγχρονα διαδικτυακά μαθήματα και η εικονική εκπαίδευση είναι επεκτάσιμα με ελάχιστους πόρους.

4. Ευαισθητοποίηση στον κυβερνοχώρο

- Ετήσιες Ημέρες Ευαισθητοποίησης για την Κυβερνοασφάλεια για εκπαιδευτές και φοιτητές, με προσομοιώσεις υπό την καθοδήγηση ομοτίμων, ομιλίες από ειδικούς και διαδραστικές συνεδρίες.
- Ενθάρρυνση εκπαιδευτών και φοιτητών να ολοκληρώσουν ενότητες ηλεκτρονικής μάθησης για την κυβερνοασφάλεια από διεθνείς πηγές (TryHackMe, IBM SkillsBuild).

•Μεταφορά γνώσεων

- Οι ημερίδες ευαισθητοποίησης και η επιμελημένη ηλεκτρονική μάθηση αποτελούν γρήγορες νίκες για κάθε περιβάλλον ΕΕΚ ή κατάρτισης.

1. Συνεργασία και Ευαισθητοποίηση του Κλάδου

- Ισχυρή παράδοση συνεργασίας μεταξύ κέντρων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, περιφερειακών φορέων απασχόλησης και τουριστικών επιχειρήσεων για βιωματική μάθηση στον πραγματικό κόσμο.
- Προώθηση προγραμμάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης μέσω εκστρατειών στα μέσα ενημέρωσης, ημερών ανοιχτών θυρών, επισκέψεων σε εταιρείες με ξεναγό και δημόσιων εκδηλώσεων.

•Μεταφορά γνώσεων

- Οι κοινές εκδηλώσεις και οι ξεναγήσεις ενθαρρύνουν εύκολα την πρακτική γνώση του τομέα σε όλα τα πλαίσια.

2. EQAVET Υλοποίηση

- Τα κέντρα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης χρησιμοποιούν δείκτες ποιότητας που βασίζονται στο EQAVET, παρακολουθώντας τα αποτελέσματα και την ικανοποίηση των μαθητών.
- Τακτικές ενημερώσεις των προγραμμάτων σπουδών με βάση τα σχόλια από τις επιχειρήσεις, την αγορά εργασίας και τους αποφοίτους.

•Μεταφορά γνώσεων

- Η τυποποιημένη παρακολούθηση και η παρακολούθηση των αποφοίτων επιταχύνουν τη βελτίωση της ποιότητας παντού.

3. Εργαλεία Επαγγελματικής Ανάπτυξης και Ψηφιακής Αναβάθμισης Δεξιοτήτων

- Χρήση πλατφορμών ηλεκτρονικής μάθησης και μικρομάθησης (Moodle, εικονικά εργαστήρια), ειδικά για την κυβερνοασφάλεια, τον ψηφιακό γραμματισμό και την παιδαγωγική καινοτομία.
- Ενεργά διαδικτυακά δίκτυα για εκπαιδευτές ΕΕΚ για την ανταλλαγή πόρων και επαγγελματικής υποστήριξης.

•Μεταφορά γνώσεων

- Οι κοινότητες εκπαιδευτών συνομηλίκων και το αρθρωτό ψηφιακό περιεχόμενο είναι προσαρμόσιμα σε όλες τις χώρες.

4. Πρακτικές Κυβερνοασφάλειας και Ψηφιοποίησης

- Οργάνωση περιφερειακών εκθέσεων καινοτομίας, hackathon τεχνολογίας και διαγωνισμών επαγγελματικής κατάρτισης, συμπεριλαμβανομένης της συμμετοχής του κέντρου καινοτομίας Τκνικα της Χώρας των Βάσκων.
- Ενσωμάτωση περιεχομένου για τον ψηφιακό κίνδυνο και την κυβερνοασφάλεια σε πρακτικές ενότητες (π.χ., διαχείριση δεδομένων για τη διοίκηση τουρισμού).

•Μεταφορά γνώσεων

- Η ενότητα, βασισμένη σε γεγονότα ψηφιακή μάθηση μπορεί εύκολα να αναπαραχθεί και για άλλα γνωστικά αντικείμενα.

1. Ευαισθητοποίηση & Προώθηση

- Ισχυρή συμμετοχή σε εθνικές εκπαιδευτικές εκθέσεις (π.χ., «Informativa») και κοινές προωθητικές εκδηλώσεις με φορείς της αγοράς εργασίας και του τουρισμού.
- Συμβουλευτική σταδιοδρομίας και δραστηριότητες ανοιχτών θυρών σε κέντρα επαγγελματικής κατάρτισης για μαθητές και γονείς.

•Μεταφορά γνώσεων

- Η τακτική αυτοαξιολόγηση και η ψηφιακή συγκριτική αξιολόγηση μπορούν να προσαρμόσουν όλα τα περιβάλλοντα των συνεργατών.

2. Αυτοαξιολόγηση βάσει EQAVET

- Ευρεία χρήση του εθνικού συστήματος αυτοαξιολόγησης (EPoS) και ευθυγράμμιση με το EQAVET.

•Μεταφορά γνώσεων

- Οι τυποποιημένοι δείκτες και οι βρόχοι ανατροφοδότησης εργοδοτών/ενδιαφερομένων διασφαλίζουν τη συνεχή βελτίωση παντού.

3. Αναβάθμιση Δεξιοτήτων Εκπαιδευτών μέσω Ψηφιακών Μέσων

- Εθνική υποστήριξη για διαδικτυακή εκπαίδευση, διαδικτυακά σεμινάρια και ψηφιακά μικρομαθήματα Moodle και Arnes Uč ilnice.
- Πρακτική άσκηση και τοποθετήσεις εκπαιδευτών σε τουριστικές εταιρείες για ψηφιακή εφαρμογή από πρώτο χέρι.

•Μεταφορά γνώσεων

- Τα ψηφιακά μικρομαθήματα και οι τοποθετήσεις εντός εταιρείας είναι εφικτά παντού.

4. Κυβερνοασφάλεια και Ψηφιακή Ολοκλήρωση

- Ενσωμάτωση περιεχομένου προστασίας δεδομένων, ψηφιακών εργαλείων και κυβερνοασφάλειας σε ενημερωμένα προγράμματα σπουδών ΕΕΚ, που συχνά παρέχεται σε συνεργασία με εθνικούς εμπειρογνώμονες.

•Μεταφορά γνώσεων

- Η κυβερνοασφάλεια που ενσωματώνεται στο πρόγραμμα σπουδών μπορεί να προσαρμοστεί σε κάθε χώρα-εταίρο.

3.1 Σύνθεση: Οι πιο σχετικές και μεταβιβάσιμες πρακτικές

Μετά τη σύγκριση των εθνικών προσεγγίσεων, οι ακόλουθες ορθές πρακτικές αναδεικνύονται ως οι πλέον κατάλληλες για ευρεία υιοθέτηση μεταξύ των χωρών εταίρων:

1

Ετήσιες Εκδηλώσεις Ευαισθητοποίησης για την Ψηφιακή Ασφάλεια/Κυβερνοασφάλεια

Διαδραστικό, εύκολα οργανωμένο και αποτελεσματικό για την ευαισθητοποίηση όλων των ενδιαφερόμενων μερών.

2

Ενσωμάτωση Κυβερνοασφάλειας και Ψηφιακών Δεξιοτήτων στα Βασικά Προγράμματα Σπουδών

Η ενσωμάτωση του ψηφιακού κινδύνου σε καθημερινές ενότητες διασφαλίζει αναβάθμιση δεξιοτήτων και ανθεκτικότητα σε ολόκληρο τον τομέα.

3

Διασφάλιση Ποιότητας ευθυγραμμισμένη με το EQAVET με βρόχους ανατροφοδότησης

Δομημένη αυτοαξιολόγηση, τακτική επανεξέταση και συμμετοχή εργοδότη/αποφοίτων για τη συνάφεια με το πρόγραμμα σπουδών και την αυξημένη απασχολησιμότητα.

4

Χρήση Μικτών και Διαδικτυακών Πλατφορμών Μάθησης

Αξιοποίηση συστημάτων διαχείρισης μάθησης (LMS) (π.χ., Moodle) για την παροχή ενημερωμένων, διαδραστικών ψηφιακών/κυβερνο-ψηφιακών ενοτήτων.

5

Κοινότητες Επαγγελματικής Ανάπτυξης & Ψηφιακή Μικρομάθηση για Εκπαιδευτές

Ενίσχυση των σύγχρονων παιδαγωγικών δεξιοτήτων, της υποστήριξης από ομοτίμους και της συνεχούς προσαρμογής στην ψηφιακή καινοτομία.

6

Συνεργασίες με τη βιομηχανία για τη μάθηση στον χώρο εργασίας

Τα πραγματικά προβλήματα στον χώρο εργασίας, τα σενάρια ψηφιακού κινδύνου και οι πρακτικές ασκήσεις/μαθητείες καθιστούν την εκπαίδευση άμεσα επίκαιρη.

3.2 Σύνθεση μεταξύ χωρών: Βασικές καλές πρακτικές στα TREADS ανά χώρα

Χώρα	a) Διοργάνωση εκδηλώσεων & δραστηριοτήτων για την ευαισθητοποίηση σχετικά με την ΕΕΚ	b) EQAVET Υλοποίηση	c) Εργαλεία, ψηφιακές και άλλες πρακτικές επαγγελματικής ανάπτυξης για εκπαιδευτικούς/εκπαιδευτές
Ελλάδα	- Εθνικές/περιφερειακές εκθέσεις ΕΕΚ (ΕΟΠΠΕΠ, Υπουργείο) - Συμμετοχή σε Ευρωπαϊκούς/Εθνικούς διαγωνισμούς - Ημέρες καριέρας & Open Days, εργαστήρια - Συνεργασία με επιμελητήρια (π.χ. Ξενοδοχειακό Επιμελητήριο Ελλάδος) - Εκδηλώσεις διάδοσης του Erasmus+ - Ενεργή χρήση μέσων ενημέρωσης/κοινωνικών πλατφορμών	- Θνικό Σημείο Αναφοράς (ΕΟΠΠΕΠ), Εθνικό πλαίσιο διασφάλισης ποιότητας ευθυγραμμισμένο με το EQAVET - Διαπίστευση & πιστοποίηση σε αντιστοιχία με το EQAVET/EQF - Παρακολούθηση απόδοσης μέσω δεικτών - Ετήσιες εκθέσεις αυτοαξιολόγησης - Ενσωμάτωση της μάθησης στον χώρο εργασίας (WBL) - Βρόχοι ανατροφοδότησης ενδιαφερομένων	- Εκπαίδευση εργαλείων ψηφιακού μάρκετινγκ - «Reimagine Distance Learning» (Erasmus+) - Πρωτοβουλία ReGeneration (peer mentoring, upskilling) - LMS: Open eClass, Moodle, Google Classroom - Webinars (ΕΟΠΠΕΠ), διαδικτυακές κοινότητες - Microlearning, gamification, AR/VR, διαδικτυακά εργαλεία (Teams, Slack), TryHackMe, IBM SkillsBuild, SEV Hub, Coursera/Udemy - Προγράμματα ανάπτυξης εκπαιδευτικών Erasmus+
Ισπανία	- Ανοιχτές ημέρες, ξεναγήσεις σε εταιρείες - Περιφερειακές εκθέσεις καινοτομίας - Εκδηλώσεις στα μέσα ενημέρωσης, δημόσιες εκστρατείες ΕΕΚ - Συνεργασία με γραφεία ευρέσεως εργασίας, εργοδότες τουρισμού - Πολλαπλασιαστικές εκδηλώσεις Erasmus+	- Δείκτες βασισμένοι στο EQAVET σε κέντρα ΕΕΚ - Το πρόγραμμα σπουδών ενημερώθηκε μέσω ανατροφοδότησης εργοδότη/αποφοίτου - Ισχυρή ενσωμάτωση μάθησης με βάση την εργασία - Συστηματική παρακολούθηση & παρακολούθηση αποφοίτων	- Πλατφόρμες ηλεκτρονικής μάθησης: Moodle, FP a Distancia - Διαδικτυακές επαγγελματικές κοινότητες για κοινή χρήση πόρων - Περιφερειακή «εκπαίδευση του εκπαιδευτή» στον ψηφιακό/κυβερνοχώρο (π.χ. Tknika, Χώρα των Βάσκων)

		- Ευθυγράμμιση με το EQF για διαφάνεια	- Καινοτομία/PD μέσω εικονικών εργαστηρίων, hackathons, σύντομων ενοτήτων αναβάθμισης δεξιοτήτων - Εμπειρία σε προσεγγίσεις που βασίζονται σε έργα/μικροδιαπιστευτήρια
Ιταλία	- Ανοιχτές ημέρες, διαγωνισμοί ψηφιακών δεξιοτήτων - Εκθέσεις εργασίας σε συνεργασία με βιομηχανικές/επαγγελματικές ενώσεις - Τομεακές εκστρατείες και εκδηλώσεις Erasmus+ - Συνεργασία με περιφερειακούς φορείς κατάρτισης & επιχειρήσεις	- Ευρεία υιοθέτηση του EQAVET με δείκτες (απασχολησιμότητα, ικανοποίηση, αποτελέσματα) - Ενσωμάτωση σχολίων αποφοίτων/εργοδοτών - Μάθηση με βάση την εργασία (πρακτική άσκηση/μαθητεία) - Συγκριτική αξιολόγηση & κύκλοι συνεχούς βελτίωσης	- Εργαστήρια/μικτή μάθηση σε ψηφιακά θέματα - Χρήση πλατφορμών ηλεκτρονικής μάθησης για εκπαιδευτές και εκπαιδευόμενους - Δεξαμενές ψηφιακών πόρων, διαδικτυακά σεμινάρια, PD υπό την ηγεσία ομοτίμων - Ενότητες πληροφορικής/κυβερνοχώρου σε διαδρομές EEK - Επαγγελματικές κοινότητες για ανταλλαγή εκπαιδευτικών - Συμμετοχή σε ευρωπαϊκά έργα για καινοτόμο PD
Σλοβενία	- Εθνικές εκθέσεις (π.χ. Informativa), συμβουλευτική σταδιοδρομίας - Κοινές εκδηλώσεις με βιομηχανικούς/τουριστικούς φορείς - Ανοιχτές δραστηριότητες/δραστικότητες γονέων/μαθητών - Εθνική/περιφερειακή συνεργασία για την προβολή της EEK	- Εθνική αυτοαξιολόγηση (EPoS) - Ευθυγράμμιση με το EQAVET και το EQF - Ετήσια QA/αυτοαξιολόγηση & συγκριτική αξιολόγηση - Συμμετοχή των ενδιαφερομένων μέσω καθοδήγησης ΔΤΚ - Ενημερώσεις προγράμματος σπουδών βάσει δεδομένων	- Εθνικά υποστηριζόμενο Moodle, Arnes Uč ilnice - Πρακτική άσκηση εκπαιδευτών, τοποθετήσεις σε εταιρείες - Ψηφιακή μικρομάθηση, διαδικτυακά σεμινάρια, εικονικές συναντήσεις - Συνεχής αναβάθμιση δεξιοτήτων σε ψηφιακές/κυβερνοδεξιότητες

Εγχειρίδιο Καλών Πρακτικών

			- Erasmus+ και συνεδρίες PD που υποστηρίζονται από φορείς
--	--	--	---

3.3 Συστάσεις για εφαρμογή

Για την αποτελεσματική ενίσχυση της ψηφιακής ασφάλειας και των ικανοτήτων κυβερνοασφάλειας στον τομέα της τουριστικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, προτείνονται οι ακόλουθες στρατηγικές συστάσεις. Αυτά τα βήματα στοχεύουν στην ενίσχυση της ευαισθητοποίησης, στη βελτίωση της συνάφειας του προγράμματος σπουδών, στην υποστήριξη της συνεχούς επαγγελματικής ανάπτυξης και στην ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των παρόχων εκπαίδευσης και των εταίρων του κλάδου με γνώσεις ψηφιακής τεχνολογίας.

- ✓ Διοργάνωση ή συμμετοχή σε ετήσιες εκδηλώσεις κυβερνοασφάλειας ή ψηφιακής καινοτομίας, τόσο τους φοιτητές όσο και τις τοπικές επιχειρήσεις.
- ✓ Ενημερώστε κάθε σημαντικό πρόγραμμα σπουδών ώστε να καλύπτει ρητά τον ψηφιακό κίνδυνο και την προστασία δεδομένων—χρησιμοποιώντας μελέτες περιπτώσεων σχετικές με τον τουριστικό τομέα.
- ✓ Θέσπιση ή ενίσχυση του πλαισίου EQAVET· Ενσωματώστε τακτικά σχόλια μαθητών και εργοδοτών.
- ✓ Να επενδύσουν ή να αξιοποιήσουν καλύτερα τις πλατφόρμες ηλεκτρονικής μάθησης για σπονδυλωτή κατάρτιση σε κυβερνο/ψηφιακές δεξιότητες.
- ✓ Αναπτύξτε ένα δίκτυο ή μια κοινότητα πρακτικής για εκπαιδευτές, συμπεριλαμβανομένων συνεδριών ψηφιακής μικρομάθησης και κοινής χρήσης.
- ✓ Εξασφαλίστε πρακτική άσκηση, τοποθετήσεις και ευκαιρίες συνεργασίας με τουριστικές επιχειρήσεις με γνώσεις ψηφιακής τεχνολογίας.

ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΕΕΚ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΣΤΟΝ ΚΥΒΕΡΝΟΧΩΡΟ ΑΝΑ ΧΩΡΑ

4.1 Σλοβενία

Ολοκληρωμένη Πρόγραμμα Σπουδών Κυβερνοασφάλεια και Ψηφιακή Ανθεκτικότητα

Η Σλοβενία εφάρμοσε ουσιαστική επικαιροποίηση του εθνικού προγράμματος σπουδών ΕΕΚ στον τομέα του τουρισμού και της φιλοξενίας το 2023/2024, υπό τον συντονισμό του Ινστιτούτου Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (CPI) της Δημοκρατίας της Σλοβενίας.

- Εφαρμοσμένη Πληροφορική & Στατιστική (120 ώρες):
 - Οι μαθητές μαθαίνουν τη σύγχρονη χρήση των ΤΠΕ, δίνοντας έμφαση στην προστασία δεδομένων και την ασφάλεια των πληροφοριακών συστημάτων.
 - Ανάπτυξη τόσο γνώσεων (κατανόηση των αρχών ασφάλειας) όσο και ικανοτήτων (εντοπισμός απειλών για την ασφάλεια σε πραγματικές συσκευές/συστήματα).

Το περιεχόμενο για την κυβερνοασφάλεια και την ψηφιακή ανθεκτικότητα έχει ενσωματωθεί κυρίως στην «Εφαρμοσμένη Πληροφορική και Στατιστική» και σε άλλα συναφή θέματα, εστιάζοντας κυρίως σε πτυχές ψηφιακής ανθεκτικότητας. Ωστόσο, επί του παρόντος δεν υπάρχει αυτόνομο μάθημα αφιερωμένο αποκλειστικά στην ασφάλεια στον κυβερνοχώρο. Αυτή η ενοποίηση εισάγει το θέμα με σαφήνεια, ενώ αναγνωρίζει ότι ένα μελλοντικό βήμα ανάπτυξης θα μπορούσε να είναι η δημιουργία ενός αποκλειστικού αυτόνομου μαθήματος ή θέματος για την εμβάθυνση της τεχνογνωσίας στον τομέα της κυβερνοασφάλειας στο πλαίσιο του προγράμματος σπουδών. Όσον αφορά τα επίπεδα στόχους ΕΕΚ, η συνεισφορά επικεντρώνεται ειδικά στα προγράμματα επιπέδου 5 του EQF.

- Οικονομικά των Επιχειρήσεων (90 ώρες):
 - Εστίαση σε ψηφιακά εργαλεία για επιχειρηματικές λειτουργίες και βελτιστοποίηση.

- Μάρκετινγκ στη Φιλοξενία & τον Τουρισμό (120 ώρες):
 - Έμφαση στην ενσωμάτωση των ΤΠΕ, του αυτοματισμού, της ψηφιοποίησης, της τεχνητής νοημοσύνης και του CRM στις διαδικασίες μάρκετινγκ.
 - Οι εκπαιδευόμενοι αποκτούν πρακτικές δεξιότητες για το ψηφιακό μάρκετινγκ και τη διαχείριση της αλληλεπίδρασης με τους πελάτες.

Σημείωση: Το βάθος της κάλυψης σε κάθε τομέα εξαρτάται από την τεχνογνωσία των εκπαιδευτικών και την εστίαση σε αναδυόμενα θέματα - αλλά το εθνικό πλαίσιο προγράμματος σπουδών διασφαλίζει ότι ο ψηφιακός κίνδυνος και η ανθεκτικότητα ενσωματώνονται σε όλα τα βασικά μαθήματα.

Μεταβιβάσιμη πρακτική:

Αυτό το μοντέλο δείχνει πώς να ενσωματώσετε την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο και την ψηφιακή ανθεκτικότητα απευθείας στα βασικά μαθήματα ΕΕΚ, προσαρμόσιμα για κάθε συνεργάτη που επιδιώκει να ενσωματώσει αυτές τις δεξιότητες.

4.2 Ελλάδα

Ευαισθητοποίηση και αναβάθμιση δεξιοτήτων για την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο πολλαπλών διαδρομών

Αν και δεν υπάρχει ειδικό μάθημα ΕΕΚ «κυβερνοασφάλειας για τον τουρισμό» στην Ελλάδα, ο τομέας υιοθετεί ένα φάσμα προσεγγίσεων που συνδυάζουν την ευαισθητοποίηση, την πιστοποίηση και τη συνεργασία του κλάδου:

- Γενικές προσφορές ΕΕΚ στον τομέα της κυβερνοασφάλειας:
 - Προηγμένο Επαγγελματικό Δίπλωμα Ασφάλεια στον κυβερνοχώρο: Επικεντρώνεται σε τεχνικές/διαχειριστικές δεξιότητες, διαχείριση κινδύνου, διασφάλιση δικτύου. είναι ανοικτή τόσο σε υπόβαθρα ΕΕΚ όσο και σε περιβάλλοντα εκτός ΕΕΚ.
 - Κυβερνοέγκλημα και Κυβερνοασφάλεια (e-learning του Πανεπιστημίου Αθηνών): Καλύπτει δίκτυα, απειλές, ασφαλείς πρακτικές δεδομένων, διαχείριση συσκευών, βασική κρυπτογραφία και VPN.

- VET Center Engagement & Awareness:
 - *Ημέρες ευαισθητοποίησης για την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο: Ετήσιες ή εξαμηνιαίες πρακτικές εκδηλώσεις που φέρνουν ειδικούς του κλάδου και ζωντανές επιδείξεις.*
 - *Κομμάτια πιστοποίησης: Οι εκπαιδευτές και οι εκπαιδευόμενοι ενθαρρύνονται να ακολουθήσουν πιστοποιήσεις σχετικές με τον κλάδο (π.χ. CISSP).*
 - *Συνεργασίες: Οι επίσημοι δεσμοί με εθνικούς (NCSA) και ευρωπαϊκούς (ENISA) οργανισμούς κυβερνοασφάλειας παρέχουν επίσημο υλικό, υποστήριξη και ενημερωμένη καθοδήγηση.*
- Επαγγελματική ανάπτυξη:
 - Ενεργή χρήση LMS (Open eClass, Moodle, Google Classroom).
 - Πλούσιο οικοσύστημα διαδικτυακών σεμιναρίων, κοινοτήτων και διαδικτυακών πλατφορμών για την ανάπτυξη εκπαιδευτών.
 - Πρακτικές πλατφόρμες για πρακτική ανάπτυξη δεξιοτήτων στον κυβερνοχώρο (π.χ. TryHackMe, IBM SkillsBuild).

Μεταβιβάσιμη πρακτική:

Η διοργάνωση εκδηλώσεων ευαισθητοποίησης για την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο, η παροχή κινήτρων για πιστοποιήσεις και η συνεργασία με εθνικούς φορείς είναι αποτελεσματικές, άμεσα εφαρμόσιμες και πρακτικές χαμηλού φραγμού προσαρμόσιμες σε όλα τα πλαίσια ΕΕΚ των εταίρων.

4.3 Ισπανία

Προηγμένο, αρθρωτό οικοσύστημα ΕΕΚ για την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο

Η Ισπανία προσφέρει ένα από τα πιο ποικιλόμορφα και ώριμα οικοσυστήματα ΕΕΚ για την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο, με θεμέλια τόσο ανεξάρτητα από τον τομέα όσο και εστιασμένα στον τομέα:

1. Πτυχίο Ανώτερης Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης στην Κυβερνοασφάλεια (Ciberseguridad en Entornos de las Tecnologías de la Información)
 - Αρθρωτό, εθνικά ρυθμιζόμενο και περιλαμβάνει ανάλυση απειλών στον κυβερνοχώρο, συμμόρφωση με τον GDPR και ηθική πειρατεία.
 - Προσφέρεται σε 50+ δημόσια/ιδιωτικά κέντρα ΕΕΚ (Μαδρίτη, Χώρα των Βάσκων, Καταλονία, Ανδαλουσία).
 - Το περιεχόμενο είναι προσαρμόσιμο στο συγκεκριμένο προφίλ ψηφιακού κινδύνου του τουριστικού τομέα.
2. Tknika – Βασικό Κέντρο Εφαρμοσμένης Έρευνας ΕΕΚ
 - Εφαρμοσμένη Ε&Α και μαθήματα «εκπαίδευσης του εκπαιδευτή» στην ασφάλεια στον κυβερνοχώρο, αναπτύσσοντας διδακτικούς πόρους και πιλοτικές λύσεις με τοπικές τουριστικές επιχειρήσεις.
 - Βασικός παράγοντας για την ανάπτυξη ικανοτήτων και τη διάδοση ψηφιακών δεξιοτήτων αιχμής σε περιφερειακό επίπεδο.
3. Εκπαίδευση κυβερνοασφάλειας με βάση το Moodle
 - Χρησιμοποιείται ευρέως τόσο για επίσημα προγράμματα σπουδών όσο και για συνεχιζόμενη επαγγελματική εκπαίδευση ("FP a Distancia"), προσφέροντας ευέλικτες, επεκτάσιμες λύσεις με διαδραστικές ενότητες και ζωντανή υποστήριξη εκπαιδευτών.
4. Πρόγραμμα INCIBE FP Emprene
 - Εθνική πρωτοβουλία για την προώθηση της επιχειρηματικότητας και της καινοτομίας στον κυβερνοχώρο μεταξύ μαθητών και εκπαιδευτικών ΕΕΚ μέσω hackathons, διαγωνισμών και καθοδήγησης.
5. Προσφορές σύντομων μαθημάτων (FPE)
 - Δημόσια χρηματοδοτούμενη εκπαίδευση για την αναβάθμιση του ενήλικου εργατικού δυναμικού στις βασικές αρχές της κυβερνοασφάλειας (προσφέρεται από τον ΣΕΠΕ, τη Lanbide και περιφερειακούς φορείς εργασίας). συνιστάται ιδιαίτερα για το προσωπικό των τουριστικών ΜΜΕ.

Μεταβιβάσιμη Πρακτική:

Το σύστημα της Ισπανίας καταδεικνύει την αξία των αρθρωτών, στοιβαζόμενων προγραμμάτων, των συνεργασιών κέντρων καινοτομίας και της ενσωμάτωσης της κυβερνοασφάλειας τόσο στην επίσημη ΕΕΚ όσο και στις διαδρομές αναβάθμισης δεξιοτήτων.

4.4 Ιταλία

Ψηφιακή μετάβαση με αναδυόμενες μονάδες κυβερνοασφάλειας

Δεν υπάρχουν αποκλειστικά προγράμματα ΕΕΚ «κυβερνοασφάλειας για τον τουρισμό» στην Ιταλία, αλλά η ψηφιακή μετάβαση επιταχύνεται σε ολόκληρο τον τομέα:

- Βασικές ΤΠΕ και ψηφιακός γραμματισμός:
 - Όλες οι διαδρομές ΕΕΚ για τον τουρισμό περιλαμβάνουν πλέον ψηφιακά στοιχεία και στοιχεία προστασίας δεδομένων ως βασικές ικανότητες.
- Ολοκληρωμένες μονάδες κυβερνοασφάλειας (EQF 3/4):
 - Χειριστής ΤΠΕ, Τεχνικός Πληροφορικής – Συστήματα/Δίκτυα: Εισαγωγή στο ενδιάμεσο περιεχόμενο κυβερνοασφάλειας και προστασίας δικτύων/δεδομένων.
- Εξειδικευμένα (Ανώτερα) Μαθήματα – IFTS/ITS (EQF 4/5):
 - Δικτύωση και Ασφάλεια (ITSIncom Academy)
 - Εμπειρογνώμονας Κυβερνοασφάλειας (Agenzia Formativa Formatica)
 - Τεχνικός Ασφάλειας Δικτύων και Υπηρεσιών Cloud (Fondazione Aldini Valeriani)
 - Ειδικός κυβερνοασφάλειας AI (ITS Academy Adriano Olivetti)

- Όλα χαρακτηρίζονται από ισχυρή εταιρική συνεργασία (πρακτική άσκηση, εκπαιδευτές από τη βιομηχανία) και προσαρμόσιμο περιεχόμενο μαθημάτων.
- Αναδυόμενη πρακτική:
 - Αυξανόμενη τάση προσαρμοσμένων έργων Erasmus+ και αναβαθμίσεων προγραμμάτων σπουδών υπό την καθοδήγηση της βιομηχανίας ώστε να αντικατοπτρίζουν τον κίνδυνο του τομέα και την ψηφιοποίηση της αγοράς.

Μεταβιβάσιμη πρακτική:

Εφαρμόστε μια αρθρωτή προσέγγιση με γνώμονα τη βιομηχανία, ενσωματώνοντας ενότητες κυβερνοασφάλειας σε γενικευμένα προγράμματα EEK και συμπληρώνοντας με στοχευμένα σύντομα μαθήματα.

Κατηγορία Πρακτικής	Καλές πρακτικές	Αντίκτυπος / Οφέλη	Μεταβιβασιμότητα	Παραδείγματα χωρών
A) Εκδηλώσεις & Δράσεις Ευαισθητοποίησης	Εθνικές/περιφερειακές εκθέσεις, μαραθώνιοι ανάπτυξης εφαρμογών, ημέρες ευαισθητοποίησης για την κυβερνοασφάλεια, πολλαπλασιαστικές εκδηλώσεις του Erasmus+	Ενισχύει την ελκυστικότητα της EEK· ενισχύει την τομεακή ευαισθητοποίηση· διασφαλίζει την ευρεία κατανόηση των ψηφιακών προτεραιοτήτων και των προτεραιοτήτων κυβερνοασφάλειας μεταξύ των σπουδαστών, των εκπαιδευτών και των εργοδοτών.	Υψηλή (μπορεί να εφαρμοστεί από όλους τους εταίρους, προσαρμοσμένη στις ανάγκες του τοπικού τομέα)	Όλες οι χώρες εταίροι

B) Διασφάλιση Ποιότητας EQAVET	Χρήση δεικτών EQAVET για τα αποτελέσματα και την ικανοποίηση. συνεχείς ενημερώσεις του προγράμματος σπουδών. Συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών	Εγγυάται υψηλή ποιότητα, συνάφεια και συνεχή προσαρμογή της ΕΕΚ στο εξελισσόμενο ψηφιακό τοπίο και το τοπίο της κυβερνοασφάλειας.	Πολύ Υψηλό (ήδη εθνικό πρότυπο ή αυξανόμενο σε όλους τους εταίρους)	Όλες οι χώρες εταίρο
C) Εργαλεία & Επαγγελματική Ανάπτυξη Εκπαιδευτικών	Πλατφόρμες LMS (Moodle, Open eClass), ψηφιακή μικρομάθηση, διαδικτυακά σεμινάρια, δίκτυα εκπαιδευτικών, VR/AR, gamification, συνεργασία εθνικών φορέων	Διασφαλίζει ότι οι εκπαιδευτές είναι εξοπλισμένοι για να διδάξουν τα πιο πρόσφατα ψηφιακά θέματα και θέματα στον κυβερνοχώρο, καλλιεργώντας μια κουλτούρα συνεχούς βελτίωσης και ετοιμότητας.	Υψηλό (χαμηλού κόστους, επεκτάσιμο, προσαρμόσιμο σε όλα τα εκπαιδευτικά συστήματα)	Όλες οι χώρες εταίροι

Συστάσεις για Εφαρμογή

- Για παρόχους/εκπαιδευτικούς ΕΕ:
 - Έλεγχος προγραμμάτων σπουδών για ψηφιακό περιεχόμενο. για την ενσωμάτωση της κυβερνοασφάλειας και της ψηφιακής ανθεκτικότητας σε όλη την έκταση.
 - Προγραμματίστε τουλάχιστον μία ετήσια Ημέρα Ευαισθητοποίησης για την Ασφάλεια στον Κυβερνοχώρο και επιτρέψτε τη συμμετοχή των μαθητών σε εθνικούς/διεθνείς διαγωνισμούς.
 - Αναζητήστε συνεργασίες με περιφερειακά κέντρα καινοτομίας/βιομηχανία. πιλοτικές κοινές ενότητες ή ανταλλαγές εκπαιδευτών.

- Χρησιμοποιήστε LMS και πλατφόρμες ηλεκτρονικής μάθησης για όλες τις νέες και συνεχιζόμενες ψηφιακές αναβαθμίσεις.
- Υποστηρίξτε τους εκπαιδευτές στην επιδίωξη πρόσθετων πιστοποιήσεων και στη συμμετοχή σε κοινότητες υποστήριξης ομοτίμων.
- Για τα ενδιαφερόμενα μέρη πολιτικής:
 - Προώθηση πλαισίων (EQAVET, EQF) για συνεχή παρακολούθηση, ενσωμάτωση ανατροφοδότησης και διάδοση βέλτιστων πρακτικών.
 - Παροχή κινήτρων για διατομεακή συνεργασία και συμπράξεις δημόσιου-ιδιωτικού τομέα ΕΕΚ.

Το εγχειρίδιο καλών πρακτικών TREADS καταδεικνύει ότι η ανάπτυξη ψηφιακής ανθεκτικότητας και ικανότητας κυβερνοασφάλειας στην τουριστική ΕΕΚ είναι απαραίτητη και εφικτή σε διάφορα ευρωπαϊκά πλαίσια. Εξετάζοντας και συνθέτοντας πρακτικές από την Ελλάδα, την Ισπανία, την Ιταλία και τη Σλοβενία, το εγχειρίδιο παρέχει έναν σαφή οδικό χάρτη για τους εταίρους για την ανάπτυξη ψηφιακά αναβαθμισμένων επαγγελματιών με επίγνωση της ασφάλειας που μπορούν να ανταποκριθούν στις εξελισσόμενες προκλήσεις ενός ψηφιοποιημένου τουριστικού τομέα. Οι πρακτικές είναι αποδεδειγμένα, μεταβιβάσιμα μοντέλα κατάλληλα για ευρεία υιοθέτηση. Μέσω της συντονισμένης εφαρμογής αυτών των καλών πρακτικών, όλες οι χώρες εταίροι μπορούν να προωθήσουν ουσιαστικά τους στόχους του έργου: εξοπλισμός συστημάτων ΕΕΚ και επαγγελματιών ώστε να ευδοκιμήσουν με ασφάλεια και βιωσιμότητα σε μια ψηφιακή τουριστική οικονομία.

 treadsproject.eu

 [treads-project](https://www.linkedin.com/company/treads-project)

 [Treads Project](https://www.facebook.com/TreadsProject)

 [treadsprojecteu](https://www.instagram.com/treadsprojecteu)

Co-funded by the
European Union

Co-funded by the European Union. The opinions and views expressed are solely those of the author(s) and do not necessarily reflect those of the European Union or the Spanish Service for the Internationalization of Education (SEPIE). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them